

tænker hun paa at skaffe Patienterne de bedst mulige Sygeplejersker. Og at god Uddannelse og gode Kaar er et Middel til at forbedre Sygeplejerskerne, kan vel næppe bestrides.

Endnu er der meget Arbejde tilbage at planlægge og udføre for Fru Tscherning, og Foreningens mer end 3000 Sygeplejersker ønsker hende Kraft og Mod til at fortsætte med hendes samfundsnyttige Arbejde.

C. L.

Pigeskolens Fremtidsbetingelser under den foreslåede Ordning.

I det Lovforslag angaaende Ordningen af den højere Undervisning i Stor-København, som af Regeringen er forelagt Folketinget, nævnes Gymnasie-, Mellem-, Real- og Pigeskolers, og med det sidstnævnte Udtryk menes da, ifølge den Forbindelse, hvori det forekommer, Skoler, der ikke har Gymnasieklasser, men slutter med Pigeskoleeksamen; altsaa Pige-Real-skoler. Dog er der næppe nogen Tvivl om, at det stadig er Meningens ogsaa at opretholde rene Pige-gymnasier, selv om Tendensen vel nok vil gaa i Retning af at samle Gymnasieklasserne ved færre Skoler, end for Øjeblikket er Tilfældet, idet flere af Pige-gymnasierne er nyoprettede og arbejder med et uforholdsmæssigt lavt Eleveltal i Gymnasieklasserne. Endelig er der ogsaa den Mulighed, at Staten eller en eller flere af Kommunerne efterhaanden vil omdanne nogle af Skolerne til Fællesskoler i Lighed med, hvad der forefindes i Provinsbyerne.

Den moderne højere Pigeskole er jo i Sammenligning med den tilsvarende Drengeskole en Nydannelse, der ikke kan føre sine Aar længere tilbage end til midt i 19. Aarh., medens f. Eks. Metropolitanskolen har kunnet fejre sit 600-Aars Jubilæum, og Pigeskolen, der i sin nuværende Form skylder en enkelt kraftig Personlighed sin Tilblivelse, har udviklet sig paa sin stærke Maade og er paa nogle Punkter ret forskellig fra Drengeskolen. Spørgsmaalet bliver da, om disse Ejendommeligheder er af en saadan Værdi for den kvindelige Ungdom, at de bør bevares, og om de i bekræftende Fald vil kunne be-

vares i Tilfælde af Overgang til Stat og Kommune. Jeg tænker her paa de mere ydre Ejendommeligheder ved Pigeskolens Undervisningsform: Klasseantal, Særeksaminer, Klasselærersindesystem o. l., idet Spørgsmaalet om en Skole kan hævde sit aandelige Særpræg under det Offentlige ligesaa vel kan rejses af Drenges- som af Pigeskolers, og dette desuden, naar man ser hen til den Drøftelse af Sagen, der hidtil har været fremme, synes at føre til endeløse Diskussioner, selv om det er et Faktum, at mange af de gamle Statsskoler har været i høj Grad præget af Lederens Personlighed, og at ikke alle Privatskoler er det.

Den Omstændighed, at 7 af de 10 Skoler, der paa nærværende Tidspunkt har henvendt sig til Folketinget med Anmodning om at maatte forblive private med Statstilskud, er rene Pigeskolers, tyder uægteligt paa, at Ængstelsen er størst fra Pigeskolens Side, og at der altsaa skulde være særlige Vanskeligheder for denne Skoleforms Vedkommende. Imidlertid maa det huskes, at Pigeskolen hidtil udelukkende har været privat, hvorfor Statens og Kommunens Tilbud, der i sig selv er en Retfærdighedshandling, bevirker Utryghed overfor det nye og ukendte hos mange. Alligevel er der adskillige betydelige Pigeskolers, som ikke har rejst Indvendinger mod Overtagelsen, og de Argumenter, der har været gjort gældende fra de Syvs Side, gaar snarere i Retning af det ovenfor nævnte Krav om pædagogisk Frihed for Lederen og er endvidere dikteret af Frygten for, at den offentlige Skole skal blive konfessionsløs — Spørgsmaal, der er nøjagtig af samme Rækkevidde for Drenges- som for Pigeskolen, hvorimod der ikke har været talt om Frygt for en Ændring i selve Undervisningsformen. Det, der her kunde være Tale om, er følgende: Medens Drengeskolerne (og Fællesskolerne) har 5 Underklasser, 4 Mellem-skoleklasser og derved paa en 1-aarig Realklasse eller et 3-aarigt Gymnasium, bestaar den københavnske Pigeskole af en Barneskole paa 9 Klasser og derpaa enten 2 saakaldte Piges-koleklasser, der afsluttes med Piges-koleeksamen, eller 1 Overgangsklasse til Gymnasiet og 3 Gymnasieklasser; Pige-Gymnasieskolen har altsaa ialt 13 Klasser mod 12 i Drenges (Fælles)skolen. Spørges der nu, om

det er nødvendigt, eller blot ønskeligt, at denne Ordning bevares, eller om Drengeskolens er at foretrække ogsaa for Pigebørn, saa kan dertil, hvad Pigeskoleeksamen angaar, siges, at den er et utvivlsomt Gode, idet den fordrer en langt solidere og fyldigere almindelig Uddannelse end den tilsvarende Realeksamen, den nærmer sig ikke saa lidt til den gamle Præliminæreksamen, som netop i de sidste Aar atter har vundet betydeligt Terræn, og der er maaske netop paa Grund af denne Kendsgerning en Mulighed for at faa Pigeskoleeksamen overført til de af det Offentlige overtagne Pigeskolers — man kunde i og for sig godt ønske dem overført til Drengeskolen ogsaa — skønt den af Kommissionen udkastede Skoleplan ikke omfatter Pigeskoleklasser. Noget anderledes stiller det sig, hvad Overgangsklassen til Gymnasiet angaar. Denne ekstra Klasse medfører, at Gennemsnitsalderen ved Studentereksamen bliver 19 Aar for Pigebørn, og det er i Virkeligheden for længe at gaa i Skole. 10. Kl. er indskudt af Hensyn til Pigernes Helbred; men jeg tror, der snarere er opnaaet, at de gaar ud af Skolen med nogle flere positive Kundskaber, end der egentlig fordres, og denne Fordel er næppe stor nok til at opveje Manglerne. For dem, der skal studere videre — og det skal dog nogle — er det uheldigt paa Forhaand at være forsinkede 1 Aar, og for dem, der betragter Studentereksamen blot som en Afslutning paa Skolegangen, er 13 Aar en lang Tid. Man behøver vistnok ikke at frygte Overanstrengelse, fordi Skoletiden gøres 1 Aar kortere; der er næppe flere overanstrengte Piger i Fællesskolerne end i Pigeskolerne, og efterhaanden som man i disse sidste mere og mere kommer ind paa at lægge noget mindre Vægt paa Petiteserne, end tidligere har været og delvis endnu er almindeligt, vil Pigeskolens Elever sikkert ogsaa lære at læse mere behersket. Og endnu een Ting; naar Skolegangen varer til det fyldte 19. Aar, ofte til det 20., saa kan det ikke undgaas, at Selskabelighed, Teatre o. l. lægger Beslag paa en stor Del af den unge Piges Kræfter, og der hører nu engang et ualmindeligt godt Helbred til at passe Studier og Fornøjelser paa een Gang.

Blev Skoletiden 1 Aar kortere, var der maaske et lille Haab om at formaa Hjemmene til at begrænse For-